

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

**Základní škola pro žáky se specifickými vývojovými poruchami
schopnosti učení Karlovy Vary, Mozartova 7**

Mozartova 7, 360 20 Karlovy Vary

Identifikátor školy: 600 067 718

Zřizovatel: Město Karlovy Vary, Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 306 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 30. listopadu, 1., 4. a 5. prosince 2000

Čj.	053 165/00-4004
Signatura	oe2nu111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola pro žáky se specifickými vývojovými poruchami schopnosti učení Karlovy Vary, Mozartova 7 je jedinou tohoto typu v regionu. V současné době ji navštěvuje 55 žáků (z toho sedm přespolních), kteří jsou zařazeni do pěti tříd 2. až 4. ročníku základní školy. Výuku zabezpečují zkušené učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí, pro všechny žáky školy je zajištěna i vysoce kvalitní logopedická péče.

Při škole je zřízena školní družina, do dvou oddělení dochází k dnešnímu dni 24 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Úroveň kvality vzdělávání byla hodnocena ve 14 vyučovacích jednotkách, hospitace proběhly ve všech ročnících a byly zaměřeny na předměty český jazyk, matematika, prvouka, tělesná výchova a logopedická péče.

Výuka se řídí vzdělávacím programem Základní školy čj. 1684/94-2. Obsah učiva ve sledovaných hodinách odpovídal požadavkům osnov a korespondoval s předloženými tematickými plány i zápisy o probíraném učivu v jednotlivých třídních knihách. Časová dotace u všech kontrolovaných předmětů byla v souladu s učebními plány uvedeného vzdělávacího programu. Učební osnovy byly ve všech případech plněny.

Příprava i samotné plánování výuky vycházely z velmi dobrých znalostí specifických zvláštností žáků. Součástí plánování je podrobně zpracovaná oblast diagnostiky u každého z nich. Ta obsahuje rozbor vstupní prověrky, návrhy na způsob nápravy a využití kompenzačních pomůcek. Učitelky zvolily ve všech případech správné metody a formy práce typické pro činnost se žáky s poruchou učení. Veškeré úkony byly zadávány v přiměřeném rozsahu a probíhaly v pracovním tempu, které odpovídalo individuálním schopnostem žáků. Organizace i samotná struktura vyučovacích hodin byla velmi dobře promyšlená a vyučujícím se jednotlivé postupy dařilo úspěšně provádět.

Všechny zhlédnuté vyučovací jednotky byly vedeny odborně i pedagogicky způsobilými učitelkami. V průběhu výuky se projevovala zkušenost i vysoká odborná zdatnost a znalost problematiky speciálního školství.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových učebnách, ty jsou všechny vybaveny novým školním nábytkem. Jejich prostorové podmínky jsou ve většině případů stísněnější, vzhledem k počtu žáků však ještě vyhovující. Každá třída má vkusně provedenou výzdobu, kterou vhodně doplňuje řada tabulárních pomůcek vztahujících se k právě probíranému učivu. Škola má k dispozici pracovnu hudební výchovy, perfektně vybavenou logopedickou učebnu a relaxační místnost pro menší tělovýchovné aktivity a odpočinkové chvíle. Nemá vlastní tělocvičnu, hodiny tělesné výchovy probíhají v nedaleké základní škole, kde je možno využívat i školní hřiště. Příkladně je vybavena učitelská knihovna obsahující současnou moderní odbornou literaturu.

Kromě speciálních učebnic mají žáci k dispozici řadu různých pomůcek, z nichž některé jsou vyrobeny vyučujícími. Bohatý potenciál názorných pomůcek několikanásobně převyšuje běžný standard (např. programy na počítači, pracovní sešity pro nápravu, soubory cvičení pro dyslektiky a docvičování čtení, čtenářské tabulky, cvičení pravolevé orientace, zapamatovací skříňka, plastové násadky, bzučáky, měkké, tvrdé kostky, rozlišovací tabulka abecedy a další rozličné pomůcky pro jednotlivé předměty). Ve všech sledovaných hodinách bylo využíváno

funkčně a účelně názoru, pozitivní význam měly předem připravené tabule, které kladně ovlivnily efektivitu vyučování.

Útulnost prostředí podtrhuje vkusná výzdoba všech prostor školní budovy, na chodbách jsou vystaveny práce žáků. Sestavení rozvrhu hodin (kromě zařazení tělesné výchovy) respektuje psychohygienické zásady. Ve všech hodinách byly vhodně zařazovány relaxační chvilky, nezdídky i pěvecké vstupy. Pitný režim je ve škole samozřejmostí.

Všechny sledované vyučovací jednotky byly velmi dobře organizačně zajištěny. Jejich struktura a členění obsahovaly kratší pracovní úseky, logicky na sebe navazující. Střídal se činnost pod přímým vedením pedagoga a samostatná práce. Projevoval se diferencovaný přístup k žákům s různým stupněm poruchy, všichni měli prostor pro uplatnění vlastní aktivity a iniciativy. V českém jazyce, matematice i v prvouce žáci prokazovali vzhledem ke svým schopnostem velmi dobré znalosti a dovednosti. V průběhu výuky byla vyučujícími vhodně volenou motivací udržována stálá pozornost a žáci projevovali spontánní zájem o předmět. Téměř ve všech případech byla vhodně zařazována relaxace a prvky na procvičování jemné motoriky s uvolňovacími cviky. Výrazným znakem zejména v hodinách českého jazyka a logopedické péče bylo zařazování nových progresivních forem práce (např. uvolňovací cviky ve stoji za doprovodu říkanky). V hodinách matematiky bylo vhodně využíváno příkladu z praktického života a byla respektována zásada názornosti. Velkým kladem u všech učitelek byla okamžitá reakce se zařazením metody zaměřené na práci s chybou. Výuka prvouky byla prokládána mezipředmětovými vztahy a regionálními prvky.

Hodinami postupovaly aktivizující hry, soutěže, zařazovány byly analyticko-syntetické a rytmicko-pohybové činnosti. Snaha vyučujících směřovala vhodně kladenými otázkami k rozvoji souvislého vyjadřování. Zvolené cíle na počátku hodin byly průběžně realizovány pomocí zajímavých forem práce, nechyběla závěrečná část s podrobným hodnocením činnosti třídy, důraz byl kladen na společnou kontrolu výkonů jednotlivých žáků. Jejich výkony byly vždy průběžně kontrolovány a hodnoceny většinou pochvalou a povzbuzením. Během hospitačních návštěv byla provedena kontrola písemných projevů žáků. Ty jsou pravidelně sledovány a opravovány vyučujícími, mají velmi dobrou úroveň.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky je založena na důvěře a respektování osobnosti žáka. Ve všech případech bylo přístupem učitelek vytvářeno pohodové pracovní prostředí, vlnná atmosféra. Ve vztahu k žákům byl dán důraz na jejich souvislý čtenářský i mluvený projev.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka všech sledovaných předmětů se řídí příslušnými vzdělávacími programy, učební osnovy jsou plněny. Personální podmínky jsou vynikající, psychohygienické a materiální podmínky jsou velmi dobré. Vybavení pomůckami pro výuku žáků s poruchami učení je nadstandardní. Učivo je žákům předkládáno přitažlivým způsobem, využívány jsou progresivní metody a formy práce typické pro vyučování ve speciální škole. Motivace je na vysoké úrovni u všech vyučujících. Hodnocení práce žáků směřuje k povzbuzení a má pozitivní charakter. Výrazným kladem je přirozená komunikace, je respektována osobnost žáka.

Kvalita vzdělávání má celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy má zpracovanou střednědobou koncepci rozvoje školy, která stanoví záměry na období let 1999 až 2001. Cíle jsou udány reálně a v praxi se je daří plnit. Pro školní rok je sestaven plán práce, jež obsahuje konkrétní úkoly v oblasti činnosti metodického sdružení, spolupráce s rodičovskou veřejností, v řídicí a kontrolní činnosti a v materiálním zabezpečení výuky. Trvalým úkolem je další zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce pedagogických pracovníků.

Plánování je systematické a vychází z podmínek a potřeb školy. Realizace záměrů je průběžně kontrolována, další nové úkoly vycházejí z analýzy předešlého období. Pro oblast výchovně-vzdělávací práce pro školní rok jsou zpracovány tematické plány pro všechny předměty, pro jednotlivé žáky jsou stanoveny konkrétní cílové úkoly podle stupně poruchy učení v diagnostickém listu, který je platný vždy pro jedno pololetí školního roku.

Na samotném plánování se podílí metodické sdružení, zpracování tematických plánů má vysokou kvalitu a funkčnost.

Koncepční záměry rozvoje školy jsou reálně stanoveny a v praxi plněny. Této oblasti věnuje ředitelka školy příkladnou pozornost, plánování je neformální a funkční, je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Základní organizační normou je velmi dobře zpracovaný vnitřní řád školy, jež obsahuje veškeré náležitosti nutné pro zabezpečení bezproblémového chodu školy. Jeho součástí jsou všeobecné organizační pokyny, pravidla pro učitele, pravidla pro žáky, část zabývající se provozem školní družiny. Vnitřní řád respektuje platné předpisy a jeho přílohou jsou pokyny pro rodiče, se kterými jsou zákonní zástupci žáků seznámeni na úvodních třídních schůzkách a jejich znalost je navíc potvrzena podpisem.

Ve škole je vedena povinná dokumentace v souladu s § 38a, písm. b, d, e zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění (školský zákon), kontrolována byla jako celek s výjimkou hospodářské dokumentace. Písemnosti jsou vedeny na platných tiskopisech a mají velmi dobrou vypovídající hodnotu, neobsahují věcné ani formální nedostatky. Velkým kladem je zavedení diagnostických listů pro každého žáka, jež obsahují výsledek diagnostické vstupní zkoušky, její rozbor a způsob nápravy poruchy.

Organizace výuky i dalšího provozu školy má stanovená přesná pravidla, ty umožňují realizaci efektivního řízení.

Hlavními poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogická rada a metodické sdružení. Pozitivní je také každodenní ústní styk všech vyučujících o přestávkách, což patří k hlavním prvkům vnitřního informačního systému ve škole. Pro informaci rodičovské veřejnosti jsou pořádány 3x do roka informační třídní schůzky, v průběhu školního roku mají možnost rodiče kdykoliv školu navštívit a v týdnu otevřených dveří i účastnit se průběhu vyučování.

Škola organizuje řadu soutěží a dalších akcí v oblasti sportu a kultury. V posledním období v soutěži karlovarských škol obsadila 1. místo ve sběru plastů a papíru, za což získala dva počítače, které jsou v současné době využívány pro vlastní výuku.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 je zpracována v souladu se školskými předpisy, má velmi dobrou vypovídající hodnotu, byla projednána v pedagogické radě a zaslána v požadovaném termínu zřizovateli.

Škola ochotně pomáhá zabezpečovat uvádění začínajících pedagogů dyslektických tříd celého regionu do praxe.

Organizace provozu školy je účelná, plně vyhovuje jejím současným podmínkám a potřebám. Funkční je i vnitřní a vnější informační systém, který napomáhá bezproblémovému chodu školy. Celkově je tato oblast hodnocena jako příkladná.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole pracuje celkem 6 pedagogických pracovníků, výchovně-vzdělávací proces je zabezpečen pedagogicky i odborně způsobilými učitelkami, které mají navíc bohatou zkušenost s prací ve speciální škole. Věkový průměr i stabilita pedagogického sboru jsou příznivé.

Ředitelka školy vytváří všem pedagogům velmi dobré podmínky pro jejich další vzdělávání. Toto je realizováno účastí na akcích pořádaných pro učitele speciálních škol a rozličných kurzech (např. základy práce na PC, metoda dobrého startu, hry a projekty výuky cizích jazyků a pod.).

Pedagogický sbor je zainteresován na chodu školy, má možnost ovlivňovat její život. Každá z učitelek může vyjádřit svůj názor, dát námět na další zlepšení v oblasti výchovy a vzdělávání, ředitelka podporuje podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků.

K hodnocení práce zaměstnanců jsou zpracována kritéria, která jsou známa všem. Ředitelka školy při jednání se zaměstnanci dává přednost pozitivnímu přístupu, založenému na důvěře. Pedagogickou práci posuzuje na základě dlouhodobého sledování činnosti jednotlivce. Vzhledem k velikosti školy je s učitelkami i ostatními zaměstnanci v každodenním kontaktu a o jejich práci má velmi dobrý přehled.

Systém vedení a motivování pracovníků je dán přirozenou autoritou ředitelky a jejím pozitivním přístupem. Tato oblast má příkladnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Pro vnitřní kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy má ředitelka zpracovaný roční plán kontrolní a hospitační činnosti rozčleněný na čtvrtletní cykly. Obsahuje konkrétní úkoly v oblasti sledování čtenářských dovedností, individuálních přístupů a uplatňování progresivních metod a forem práce s žáky s vývojovými poruchami učení. Neopomenuto je pravidelné prověřování a testování úrovně čtení a psaní. Výsledky kontrol jsou projednávány s příslušnými pracovníky. Z hospitací jsou pořizovány záznamy, závěry z hospitačních návštěv jsou podkladem pro diskusi a další práci vyučujících. Ke dni inspekce ředitelka provedla v tomto školním roce 5 hospitačních návštěv.

Kromě samotné výuky kontroluje ředitelka školy řadu dalších oblastí (žakovské písemnosti, vedení dokumentace třídních učitelek, pedagogický dozor apod.). V žakovských knížkách naprosto převažují pozitivní záznamy, poznámky k chování žáka neexistují, s tím souvisí velmi dobrá práce třídních učitelek.

Při hodnocení práce žáků převažují pochvaly a povzbuzení. Hodnocení na vysvědčení má po dohodě s rodiči slovní formu v předmětech český jazyk a cizí jazyk.

Konzultace společných úkolů a hodnocení výsledků jednotlivých žáků pravidelně 3x ročně

probíhá na společných poradách se zástupci pedagogicko-psychologické poradny.

Vytvořené kontrolní mechanizmy jsou účinné, ředitelkou školy jsou využívány neformálně. Systém kontroly je inspekcí hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má vytvořen účelný systém plánování všech činností. Příkladná organizace chodu školy umožňuje bezproblémové vedení pedagogického procesu. Motivace pracovníků spolu s kontrolou jejich práce kladně ovlivňuje kvalitu vzdělávání, což potvrdila zjištění ve sledovaných předmětech.

Celkově je oblast řízení hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OSO/2/00/66-Z ze dne 23. června 2000,
- povinná dokumentace podle § 38a, odst. 1, písm. b, d, e školského zákona,
- organizační řád školy,
- plán práce na školní rok 2000/2001,
- hospitační záznamy ředitelky školy,
- tematické plány pro sledované předměty,
- vybrané žákovské písemnosti,
- diagnostické listy žáků,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000.

ZÁVĚR

Škola má vytvořeny velmi dobré podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávací práce s žáky s poruchou učení. Personální zabezpečení výuky i vybavení speciálními pomůckami jsou vynikající.

Kvalita vzdělávání je hodnocena v souvislosti s využíváním progresivních metod a forem práce jako velmi dobrá.

Oblast řízení školy je hodnocena jako příkladná.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

Celkově je činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Mottl
Členka týmu	Marie Behenská

V Sokolově dne 13. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. prosince 2000.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Jana Fejtová

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství	8. ledna 2001	11/01
Zřizovatel: Město Karlovy Vary	8. ledna 2001	12/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny